

[Niels Høivæg Petersen.]

da højst kunne bruges til resultater, som modstanderne mindst af alle ønsker at fremme.

Mindretalsbetænkningen er i øvrigt på adskillige punkter bemærkelsesværdig. Jeg vil gerne citere følgende:

„Mindretallet finder det derfor forståeligt, at folketinget i sin tid har opfordret skiftende regeringer til at optage forhandlinger om Danmarks forhold til EF. Afgørende må imidlertid være, dels hvad EF står for i dag, dels de førte forhandlingers resultat.“

Dette er en fantastisk udtalelse. At tænke sig, at partiet SF står bag en mindretalsudtalelse, hvor der udtrykkes forståelse for, at folketinget har opfordret de skiftende regeringer til at søge forhandling! SF har konstant stemt imod sådanne opfordringer til de skiftende regeringer. Det, der er tale om, er ikke, at man har opfordret skiftende regeringer til at optage forhandlinger om Danmarks forhold til EF. Det, der har været tale om hver eneste gang, er forhandlinger om medlemskab. Der har aldrig været tale om nogen anden tilknytningsform mellem Danmark og fællesmarkedet, så jeg må sige, at det er et stærkt stykke, at SF på dette tidspunkt kommer og udtrykker forståelse for ansøgning, efter at man i årevis har bekæmpet dette resultat. Det tyder på en uorden i tankegangen, som ikke er særlig klædelig.

Det siges i mindretalsudtalelsen, at der er grund til at fæste lid til den finske præsident Kekkonens udtalelser om, at der kan komme frugtbare nordiske forhandlinger i gang. Jeg må sige, at jeg er skuffet over at genfinde den betragtning i mindretalsudtalelsen. Nordekforhandlingerne var jo ført til ende. Nordekforhandlingerne brød sådan set ikke sammen. Traktaten var færdig, der var blevet enighed om dens indhold. Når den ikke kom i kraft, når den aldrig blev sat i værk, skyldtes det udelukkende holdningen i Finland. Det skyldtes udelukkende, at den finske regering ud fra motiver, man ikke i dag måske helt kan gennemskue, fandt, at man ikke kunne tiltræde det forhandlingsresultat, der var enighed om. Jeg synes, det er overordentlig beklageligt, at mindretallet vil medvirke til at skabe indtrykket af en

historisk udvikling, som rent faktisk ikke fandt sted.

Det er et meget almindeligt argument imod fællesmarkedet, at der er tale om, at fællesmarkedet har stormagtsambitioner, at det automatisk vil udvikle sig og have en negativ og aggressiv rolle i hele afspændingspolitikken, at det vil stå i vejen for yderligere europæisk afspænding og i det hele være en negativ faktor. Denne påstand står i et meget ejendommeligt misforhold til den faktiske udvikling. Jeg vil her gerne komme ind på at skildre forløbet både i den proces, der førte til fællesmarkedets udvidelse, og forløbet af den proces, der har ført til øst-aftalernes gennemførelse.

Det store gennembrud i forhandlingerne om fællesmarkedets udvidelse fandt sted ved Haagmødet 1. og 2. december 1969. Det var dette mødes beslutning om at optage nye forhandlinger, der satte det hele i gang: 3. og 4. december 1969 holdt Warszawa-magterne møde. 6. december, altså 3-4 dage efter Haagmødet, blev det besluttet at iværksætte forhandlingerne mellem Vesttyskland og Moskva om magtafkaftsaf-talen. Altså: i selv samme uge, hvor fællesmarkedets udvidelse dukker op som en politisk realitet i Europa for første gang i mange år, optages der forhandlinger mellem Vesttyskland og Moskva om en magtafkaftsaf-tale. Jeg synes, det er tankevækkende, at start-tidspunktet for øst-vesttilnærmelsen og for EF-udvidelsen falder så nøje sammen.

Men hermed hører sammenfaldet tids-mæssigt i forløbene ikke op. 30. juni 1970 indledes de faktiske udvidelsesforhandlinger. Halvanden måned efter, 12. august 1970, undertegnes magtafkaftsaf-talen i Moskva. Forhandlingerne mellem fællesmarkedet og England afsluttes i juli 1971. I det år, der går, fra forhandlingerne indledes og til de faktisk er afsluttet med enighed med England, gennemføres aftalen med Moskva, den vesttyske forståelse med Polen og med Czekoslovakiet. I det selv samme år. I efteråret 1971, efter at sagen er forhandlet færdig, besøger Brandt Moskva, Gromyko besøger Bonn. I maj 1972 sker der ratifikation i Vesttyskland af aftalerne. I november 1972 begynder forhandlingerne om en europæisk sikkerhedskonference, en måned før ikraft-træden af det udvidede fællesmarked.